

Kursplan för

Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 7.5 hp

Assessing Health and Nursing Needs in Older Adults, 7.5 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2016.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT13 , VT16 , VT17 , VT18 , VT20 , VT21 , HT21 , VT22 , VT23 , HT24

Kurskod	2VA007
Kursens benämning	Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad
Hp	7.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle
Beslutande organ	Programnämnd 9
Datum för fastställande	2012-12-17
Reviderad av	Programnämnd 9
Senast reviderad	2015-06-16
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2016

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska. Sjuksköterskeexamen om 180 hp eller kandidatexamen i omvårdnad om minst 180 hp. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B/Svenska 3 och Engelska A/Engelska 6 (med lägst betyget Godkänd/E).

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Kursens övergripande mål är att utifrån specialistsjuksköterskans perspektiv utveckla förmåga att arbeta diagnostiskt och prognostiskt i omvårdnad av den äldre människan utifrån ett personcentrerat och familjefokuserat förhållningssätt.

Kursen består av tre moment:

1. Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 4,5 hp
2. Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp
3. Vetenskaplig teori och metod med inriktning på datainsamling, 1,5 hp

Moment 1, Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 4,5 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- visa kunskap och förståelse för att kunna tillämpa ett omvårdnadsdiagnostiskt resonemang och kunna ställa omvårdnadsdiagnoser utifrån insamlad information.
- visa kunskap och förståelse om hemmet som företeelse för boende och vård utifrån den äldre individen, familjens och sjuksköterskan/vårdarens perspektiv
- visa kunskap och förståelse för livsberättelse som en del av personcentrerad vård

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att reflektera över begrepp som hemmastaddhet, hemlighet och transitioner för den äldre individen

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa på ett etiskt förhållningssätt och resonemang kring etiska problem relaterade till vård och omsorg om äldre i hemmiljö
- visa förmåga att värdera och reflektera över evidensbaserade bedömningsinstrument för systematisk insamling av information.

Moment 2, Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att använda evidensbaserade bedömningsinstrument för systematisk insamling av information
- visa färdighet och förmåga att självständigt genomföra intervjuer/samtal med äldre/närstående för att ta del av den äldre människans livsberättelse medbeaktande av ett sociokulturellt perspektiv.
- visa färdighet och förmåga att självständigt kunna identifiera, samla in, analysera, värdera uppgifter om patienten inom områden relevanta för omvårdnad av äldres fysiska, psykiska, sociala och andliga hälsa.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot patienter och deras närstående

Moment 3, Vetenskaplig teori och metod med inriktning på datainsamling, 1,5 hp

Kunskap och förståelse

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

- visa kunskap och förståelse för olika former av datainsamlingsmetoder inom omvårdnadsforskning och dess relation till olika form av kunskap, forskningsfråga samt metoder för analys
- visa kunskap och förståelse för begrepp som tillförlitlighet, validitet, reliabilitet, överförbarhet och generaliserbarhet

Färdighet och förmåga

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att kritiskt jämföra och tillämpa olika bedömningsinstrument och datainsamlingsmetoder inom omvårdnad samt kritiskt argumentera för dess styrkor och svagheter

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter genomgången kurs ska studenten:

- visa förmåga att värdera styrkor och svagheter i metoder för datainsamling samt kunna värdera hur metoden kan användas i vården av den äldre personen

Innehåll

Kursen består av tre moment:

Bedömning av äldres hälsa och behov av omvårdnad, 4.5 hp

- Bedömning och dokumentation av behov av omvårdnad på avancerad nivå
- Evidensbaserade instrument för bedömning av omvårdnad
- Omvårdnadsdiagnostik
- Livsberättelsen som en del av en personcentrerad omvårdnad.
- Omvårdnad i hemmiljö och hemlik miljö
- Miljöns betydelse för omvårdnad av den äldre, närstående/familj/socialt nätverk
- Etik kring vård av individer i hemmiljö
- Psykisk hälsa och ohälsa

Verksamhetsförlagd utbildning, 1.5 hp Den verksamhetsförlagd utbildning omfattar kommunal äldreomsorg

- Omvårdnadsprocessen
- Bedömningsinstrument
- Professionell hållning
- Hemlik vårdmiljö
- Etik och interprofessionell samverkan
- Observationer
- Personcenterad vård

Vetenskaplig teori och metod med inriktning på datainsamling, 1.5 hp

- Olika typer av intervjuer inom omvårdnadsforskning
- Strukturerade och semistrukturerade observationer som datainsamlingsmetoder i omvårdnad
- Utveckling och psykometrisk prövning av enkäter och instrument

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för att studenten aktivt tar ansvar för sitt lärande. Arbetsformerna syftar till att träna ett vetenskapligt förhållningssätt som underlag för evidensbaserad omvårdnad genom aktivt kunskapsökande, problemlösning, kritisk analys och reflektion. I denna kurs förekommer föreläsningar, studieuppgifter, litteraturstudier och verksamhetsförlagd utbildning. Då kursen är nätbaserad kan grupparbeten även genomföras virtuellt i realtid eller asynkront (diskussionen pågår över en längre tid).

Deltagande i studieuppgifter och verksamhetsförlagd utbildning är obligatoriskt. Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i

de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultatet slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar en vecka och är förlagd till kommunal verksamhet. Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar 40 timmar/vecka (heltidsstudier) varav ca 32 timmar/vecka är förlagd i vårdverksamhet.

Examination

I kursen ingår tre examinationer:

1. Individuell skriftlig examination
2. Klinisk examination
3. Individuell skriftlig examination

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Student som saknar godkänt resultat efter tre genomförda examinationstillfällen kan erbjudas att gå om moment eller kurs ytterligare en gång. Detta gäller i mån av plats. Om studenten genomfört sex underkända examinationer ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit i räknas inte som examinationstillfälle. För sent inlämnade examinationsuppgifter beaktas ej. Studenter som inte lämnat in i tid hänvisas till omtentamenstillfället.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt av Styrelsen för utbildning fastställda riktlinjer.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Personcentrering inom hälso- och sjukvård : från filosofi till praktik

Ekman, Inger

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2014 - 261 s.
ISBN:978-91-47-11405-4 LIBRIS-ID:14843107

[Sök i biblioteket](#)

Geriatrisk omvårdnad : god omsorg och vård till den äldre

*Kirkevold, Marit; Brodtkorb, Kari; Hysten Ranhoff, Anette
Bolinder-Palmér, Inger; Olsson, Kristina*

Stockholm : Liber, 2010 - 516 s.
ISBN:978-91-47-09358-8 LIBRIS-ID:11372475

URL: [Omslagsbild](#)

[Sök i biblioteket](#)

Harnett, Tove; Jönson, Håkan; Wästerfors, David

Makt och vanmakt på äldreboenden

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 139 s.
ISBN:978-91-44-07279-1 LIBRIS-ID:13591599

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnadsdiagnoser : definitioner och klassifikation 2012-2014*Herdman, T. Heather*

2., [utök. och rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 628 s.

ISBN:9789144082400 LIBRIS-ID:14069869

[Sök i biblioteket](#)*Polit, Denise F.; Beck, Cheryl Tatano***Nursing research : generating and assessing evidence for nursing practice**

9.ed. : Philadelphia : Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, cop. 2012 [dvs 2011] - xiv, 802 s.

ISBN:978-1-60547-708-4 (hardback) LIBRIS-ID:12094617

[Sök i biblioteket](#)*Rolfner Suvanto, Susanne***Mellan äldreomsorg och psykiatri : om vård och bemötande av äldre med psykisk ohälsa**

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2012 - 112 s.

ISBN:978-91-7205-789-0 LIBRIS-ID:12531926

[Sök i biblioteket](#)**Rekommenderad litteratur****Evidence-based geriatric nursing protocols for best practice***Boltz, Marie*

4. ed. : New York : Springer, cop. 2012 - xvii, 721 s.

ISBN:978-0-8261-7128-3 LIBRIS-ID:12566887

[Sök i biblioteket](#)**Nursing diagnosis : application to clinical practice***Carpenito-Moyet, Lynda Juall*

14. ed. : Philadelphia, Pa. : Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, cop. 2013 - xvii, 998 s.

ISBN:978-1-60831-109-5 LIBRIS-ID:13523937

[Sök i biblioteket](#)**Hemsjukvård***Drevenhorn, Eva*

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 199 s.

ISBN:978-91-44-05354-7 LIBRIS-ID:12038807

[Sök i biblioteket](#)*Faxén Irving, Gerd; Karlström, Brita; Rothenberg, Elisabet***Geriatrisk nutrition**

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 230 s.

ISBN:978-91-44-05211-3 (spiralh.) LIBRIS-ID:11707586

[Sök i biblioteket](#)**Researching later life and ageing : expanding qualitative research horizons***Leontowitsch, Miranda*

Houndmills, Basingstoke, Hampshire : Palgrave Macmillan, 2012. - xi, 216 s.

ISBN:978-0-230-28047-2 LIBRIS-ID:13487577

URL: [Länk](#)

[Sök i biblioteket](#)

Hemmets vårdetik : om vård av äldre i livets slutskede

Silfverberg, Gunilla

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2007 - 276, [4] s.

ISBN:91-44-02291-3 LIBRIS-ID:10576974

[Sök i biblioteket](#)

Fordjupningslitteratur

Handbook of theories of aging

Bengtson, Vern L.

2. ed. : New York, N.Y. : Springer, 2009 - xxiii, 790 s.

ISBN:978-0-8261-6251-9 LIBRIS-ID:11362789

[Sök i biblioteket](#)

Farley, Alistair; McLafferty, Ella; Hendry, Charles

The physiological effects of ageing : implications for nursing practice

Chichester, West Sussex, U.K. : John Wiley & Sons, 2011 - xi, 216 p.

ISBN:978-1-4051-8073-3 (pbk. : alk. paper) LIBRIS-ID:12053521

[Sök i biblioteket](#)

Kaakinen, Joanna Rowe

Family health care nursing : theory, practice and research

4th ed. : Philadelphia : F.A. Davis Co., c2010. - xxviii, 559 p.

ISBN:978-0-8036-2166-4 LIBRIS-ID:11808346

[Sök i biblioteket](#)

Geropsychiatric and mental health nursing

Melillo, Karen Devereaux; Houde, Susan Crocker

2., [rev. and updated] ed. : Sudbury, Mass. : Jones & Bartlett Learning, cop. 2011. - xiv, 533 s.

ISBN:978-0-7637-7359-5 (pbk.) LIBRIS-ID:11956098

[Sök i biblioteket](#)

The Sage handbook of social gerontology Handbook of social gerontology

Phillipson, Chris; Dannefer, Dale

London : SAGE, 2010

ISBN:978-1-4462-0093-3 (electronic bk.) LIBRIS-ID:12315237

[Sök i biblioteket](#)